

Z obsahu:

**Ježíš včera, dnes
a navěky (3)**

Já jsem Život.
– strana 4 –

**Utrpení: Proč?
K čemu?**

Utrpení patří
k největším záhadám
lidské existence.
Jeho skutečnost se
dotýká každého
člověka.

(Antonín Maria
Dom, OSC)

– strana 6 –

**Ježíš Kristus jako
předobraz – nabídka**

Boží lásky

(Arcibiskup
Dr. Karel Braun)

– strana 8 –

**Setkání se stigmati-
zovaným P. Piem**

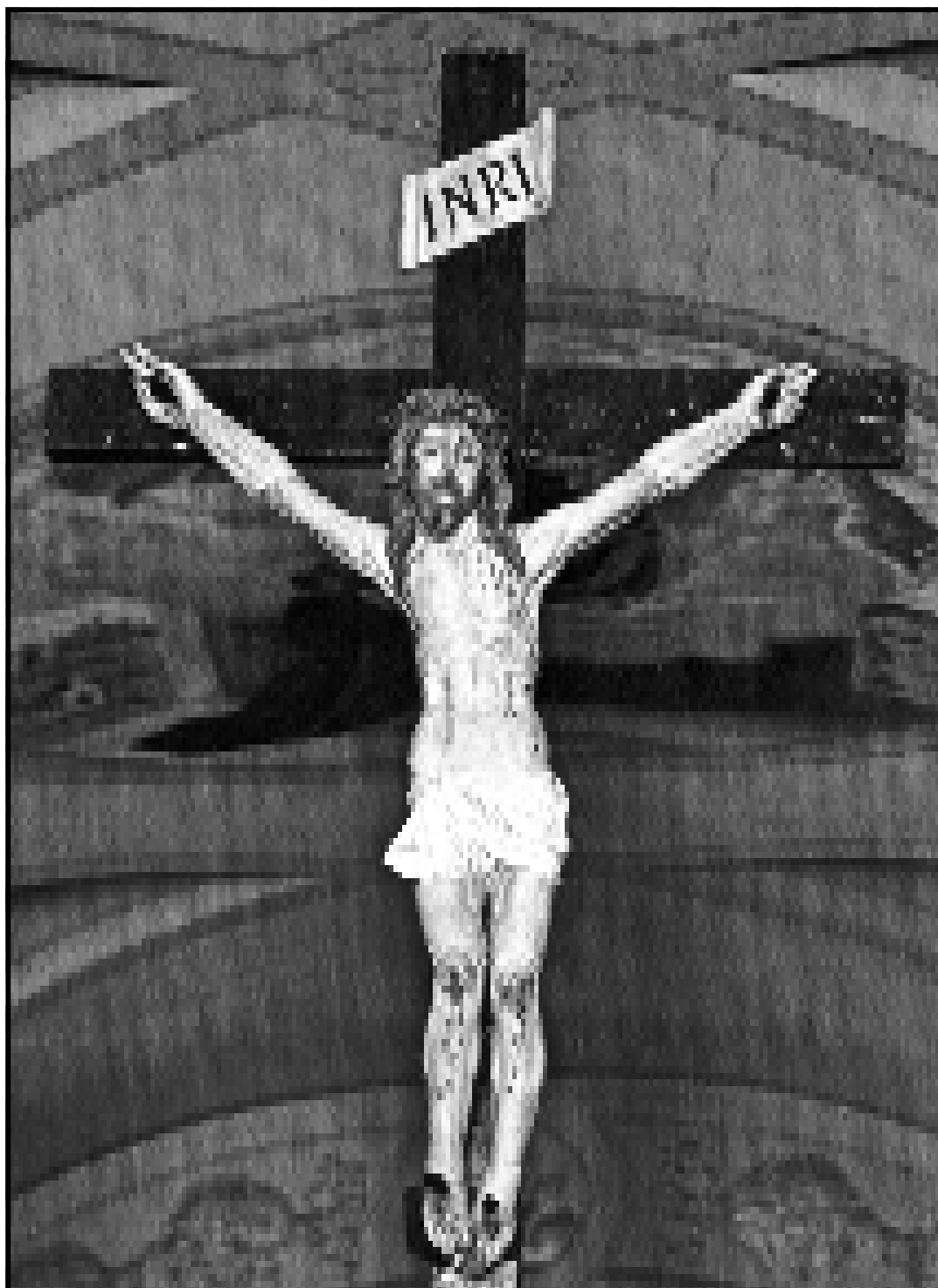
Vzpomínky Františ-
ka kardinála
Tomáška...

– strana 10 –

**Vzpomínky k 80.
narozeninám prel.
Dr. Oty Mádra...**

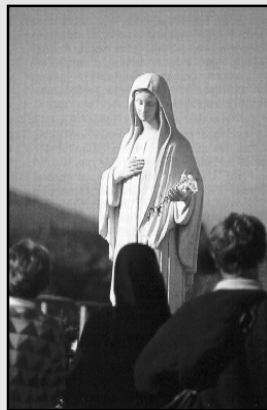
(Mons. Karel
Otčenášek)

– strana 12 –

Poselství Královny míru

**Drahé děti,
i dnes vás zvláštním způsobem zvu, abyste se otevřely
Bohu Stvořiteli a byly aktivní.
Zvu vás, dítky, abyste v tuto dobu rozeznávaly,
kdo potřebuje vaši duchovní nebo hmotnou pomoc.
Svým příkladem budete vztažené Boží ruce,
které lidstvo hledá.
Jen tak pochopíte, že jste zvány, abyste vydávaly
svědectví a byly radostnými nositeli Božího slova
i Boží lásky.
Děkuji vám, že jste přijaly mou výzvu!**

Medjugorje 25. 2. 1997

Budete vztažené Boží ruce

Postní doba není dobou pasivity. Maria nás vyzývá, abychom se zaktivizovali. Svět má jen nás, aby mu byl představen Bůh, aby mohl vidět Jeho podobu a Jeho stvořitelké ruce, které neustále pokračují ve svém díle stvoření a znovustvoření.

My jsme Boží srdce na zemi a máme to dokázat tím, že představujeme jeho činné a dobročinné ruce. Jak krásný je ten výraz na rtech Panny Marie: *Budete vztažené Boží ruce.*

V těchto slovech můžeme slyšet ozvěnu evangelia z doby, kdy Ježíš vyčítá farižeům jejich pokrytectví podle Izaiáše, který připomíná, že povinnost spravedlnosti a lásky je to první, čeho je zapotřebí, a že je to také podmínka účinné modlitby.

Co by byly ruce, které by stále zůstávaly jenom sepjaté?

Někdy se ptáme, jak dávat, a ono se jedná prostě o to dát z toho, co máme, dělit se s naším bližním, počínaje těmi nejbližšími. Žijeme v době, kdy není třeba jít moc daleko, abychom našli lidskou bídu. Je na nás, abychom jí ulehčili, aniž bychom se schovávali za sociální organizace, ale angažujeme se i v těchto organizacích.

Dlouho se nám zdůrazňovala diskretnost. Maria vyzývá k viditelnosti, nikoliv pro nás samotné, abychom již tak měli svou odměnu, ale protože jde také o věrohodnost Boží lásky.

Žijme tedy jako *vztažené Boží ruce*, které hledají člověka, aby mu přinesly duchovní nebo hmotnou pomoc.

Bratr Efraim

Komentář k poselství P. Marie
ze dne 25. února 1997

němi posvátnosti života, ochránkyněmi jeho důstojnosti a vychovatelkami k míru.

Ať potírají odvážně balzámem lásky rány násilí a nenávisti otevřené na těle, na srdci i na lidském soužití; pro jejich víru v Život ať se z jejich ran zrodí důvěra k budoucnosti a k životu.

Tobě, svatá Maria, statečná Matko, probodená mečem, platí naše láska, uznání a vděčnost.

Čtvrté zastavení

**ŠIMON CYRENSKÝ NESE
JEŽÍŠŮV KŘÍŽ**

Když jej odváděli, zastavili nějakého Šimona z Cyrény, který šel z pole, a vložili na něho kříž, aby jej nesl za Ježíšem. Za ním šel veliký zástup lidu; ženy nad ním naříkaly a oplakávaly ho. (Lk 23,26–27)

* * *

Ježíš, všemohoucí Bůh, je u konce svých sil: je zřejmé, že nedojde s křížem k cíli. Pak by nebylo možno provést exekuci na dřevě kříže.

Proto kladou Ježíšův kříž na ramena cizímu člověku, ubožákovi, který se marně zdráhá. Je to vypočítavost, nikoliv milosrdenství.

Přinutili ho: co má společného s tímto odsouzcením? Zhatili mu jeho plány. Právě skončil svou práci na poli a vracel se unavený domů.

Ale když jde nyní za Ježíšem, stává se tento člověk z Cyrény z přinuceného svobodný, z cizího učedníkem.

Tajemný kříž: je náš, protože je toho druhého, Ježíše. Proto je pramenem milosti a svobody.

Každý z nás by se měl stát pro bližního Šimonem z Cyrény, brát jeho nečekaný kříž, nést s láskou břemeno jeden druhého.

* * *

Tobě, Ježíši, zmožený a vyčerpaný, poskytl Šimon Cyrenský pomoc: šel za tebou a nesl tvůj kříž. Ale tím skutečným Šimonem všech věků jsi Ty, Pane. Ty jsi nás pozval: »Pojďte ke mně všichni, kdo jste obtíženi!« (Mt 11,28) a ujistil: »Mé jho je sladké a mé břemeno je lehké« (Mt 11,30). V tobě, s tebou a skrze tebe se břemeno života stává lehkým. Nauč nás, Pane, abychom se s láskou skláněli pro lidská břemena, nesli břemena svých bratří a dělili se o námahu života. Tobě Ježíši, Sílo a Oporo vesmíru, čest a sláva po všechny věky.

(Pokračování příště)

Modlitba křížové cesty, kterou se modlil Svatý otec o Velkém pátku 1996 v římském Koloseu

Čtvrté zastavení

JEŽÍŠ POTKÁVÁ SVOU MATKU

A Simeon jim požehnal a řekl jeho matce Marii: „Hle, on je dán k pádu i k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se budou vzpírat, aby vyšlo najevo myšlení mnohých srdcí.“ I tvou vlastní duší pronikne meč. Jeho Matka uchovávala to vše ve svém srdci (Lk 2,34–35,51).

* * *

Mezi lidmi, kteří lemují cestu vedoucí na Kalvárii, je Ježíšova Matka. I ona, jako každoročně, vstoupila do Jeruzaléma, aby slavila Velikonoce. A ona ví, že tentokrát jsou to Velikonoce Beránka – jejího Syna.

Ježíš se s ní setkává svým pohledem. Je to chvíle společné nevýslovné bolesti, ale také vzájemného povzbuzení: oba jsou si vědomi, že přijali od Otce plán spásy a povzbuzují se k věrnosti tomuto poslání.

Ta společná dohoda je hluboká. Matka se vydává na cestu ke Kalvárii, protože tam, kde umírá Syn, se narodí nespočetné děti, místo Lebky se změní na pramen života

* * *

Svatá Maria, Matko Ježíše, který je „znaméním, kterému se vzpírají“, ty jsi sestrou tak velkého počtu matek, které pláčou nad svými dětmi ponižovanými, zraňovanými a zabíjenými. Přimlouvej se za ně, aby podepřeny milostí, byly svědky-

Liturgická čtení

1. čtení – 2 Kron 36,14–16.19–23

Všechna knížata, kněží i lid se dopustili mnoha nevěmostí. Napodobovali všechny hanebnosti pohanů a poskvrnili chrám, který si Hospodin posvětil v Jeruzalémě. Hospodin, Bůh jejich otců, posílal k nim bez ustání své posly, neboť měl soucit se svým lidem a se svým příbytkem. Ale oni se posmívali Božím poslům, pohrdali jeho slovy a tupili jeho proroky, až se vznítil Hospodinův hněv proti jeho lidu, že už nebylo léku. Nepřátelé spálili Boží chrám, zbořili hradby Jeruzaléma, všechny jeho paláce vydali napospas ohni a zničili všechny jeho cenné předměty. Nabuchodonosor vystěhoval do Babylóna všechny jeho obyvatele, kteří unikli meči. Sloužili jemu a jeho synům jako otroci až do zřízení perského království, aby se splnilo Hospodinovo slovo pronesené Jeremiášovými ústy, dokud země nedostala náhradu za nezachovávané soboty. Po všechny dny zpusťování odpočívala, až se naplnilo sedmdesát let. V prvním roce perského krále Kýra vzbudil Hospodin ducha Kýra, perského krále, aby se splnilo Hospodinovo slovo pronesené Jeremiášovými ústy, a on dal prohlásit – i písemně – po celém království: Tak praví Kýros, perský král: Všechna království země mi dal Hospodin, Bůh nebes. On mi přikázal, abych mu vystavěl chrám v Jeruzalémě, který je v Judsku. Kdo je mezi vámi ze všeho jeho lidu? Ať je Hospodin, jeho Bůh s ním. Ať jde do Jeruzaléma!

2. čtení – Ef 2,4–10

Bratři! Nekonečně milosrdný Bůh nás miloval svou velikou láskou, a když jsme byli mrtví pro své hříchy, přivedl nás k životu zároveň s Kristem. Za to, že jste zachráněni, máte co děkovat Boží dobrotě. Když vzkřísil Krista Ježíše, vzkřísil zároveň s ním i nás, a když vykázal jemu místo v nebi, vykázal je zároveň i nám, protože jsme s ním spojeni. Tím chtěl v budoucím čase ukázat nesmírné bohatství své milostivé dobroty vůči nám, a to pro Krista Ježíše. Té záchrany docházíte z Boží dobroty skrze víru. Není to vaší zásluhou, je to Boží dar! Dostáváte ho ne pro skutky, aby se nikdo nemohl chlubit. Jsme přece jeho dílo, stvoření (Pokračování na straně č. 5) ↪

Myšlenka na neděli

UZDRAVUJÍCÍ POHLED

Zamyšlení nad úryvkem Jan 3,14–21

Tak musí být vyvýšen Syn člověka

I mezi židovskými předáky jsou jednotlivci, kteří nepodléhají mentalitě své strany, ale snaží se upřímně poznávat pravdu. Farizeus Nikodém patří mezi ně. Hledá příležitost setkat se s Ježíšem k soukromému rozhovoru. Zvolil k tomu dobu nočního ticha. Nevykládej si jeho počínání jako strach, nýbrž spíše jako moudrost a zkušenost. Noc je nejpříhodnější chvíle, kdy můžeš zůstat sám se svým Bohem. Využij proto příležitost k důvěrnému setkání, obětuj něco ze svého pohodlí a připoj se k Nikodémovi.

Jak vidíš, Ježíšův rozhovor s Nikodémem má zcela jiný charakter, než jiná setkání s farizeji. Tomu, kdo přichází s otevřeným srdcem, světuje Ježíš s radostí svá nejhlubší tajemství, a to i tehdy, když ví, že jeho posluchač ještě není schopen je plně pochopit.

Ježíš ti připomíná dramatickou situaci ze Starého zákona. Když si Izraelité na poušti neuvědomovali, že svým reptáním nejen urážejí Hospodina, ale především ubližují sami sobě, dovolil Bůh hadům, aby dali lidem pocítit na jejich těle, čemu nechtěli rozumět ve svém srdci. Když pak lid pochopil a prosil o odpuštění a o záchranu, dostal Mojžíš pokyn od Hospodina, aby vztyčil na dřevě bronzového hada. Kdo na vyvýšeného hada pohleděl, byl uzdraven.

Proč o tom Pán mluví? Rozumíš tomu, co Nikodém nemůže pochopit? Svěvolné a zpupné lidské pokolení se nachází v mnohem dramatictější situaci než Izraelité na poušti. Ale *Bůh tak miloval svět*, že nedává vztyčit neživého hada z kovu, *ale vydává svého vlastního Syna, aby byl povýšen na dřevě*. Možná, že stále ještě necítíš, jak tvůj tělesný i duševní život ohrožuje had Nepřítel tolika způsoby: chamtivostí, vidinou jmění a zisku, jak pozvolna, ale hluboce ti pronikl do krve jed sebevědomí a pýchy, kritické nadřazenosti a sebeospravedlňujícího samozalíbení, jak tě rozkládá a oslabuje jed tělesnosti, požitků a sobeckých potěšení. Těmito hady se to kolem tebe hemží a nemůžeš se zachránit jen

vlastní silou. Proč by Bůh vydával na smrt svého Syna, kdybys nepotřeboval tak nutně uzdravení?

Jestliže tedy víš, čím je pro tebe Ježíšův Kříž, nechceš se odebrat neprodleně na Kalvárii, aby ses na něj zahleděl dlouze a v usebranosti? Co vidíš na kříži? Pní tu obnažené, zohavené tělo s vykloubenými údy a zpřetrhanými šlachami. Bičováním rozedraná záda dále drásá hrubá kláda. To tělo by se chtělo krutou bolestí svijet jako had, ale přibité ruce a nohy umožňují jen křečovitý pohyb, který vždy na krátkou chvíli uvolní hrudník, aby bylo možno se nadechnout. Dokonává zde Muž bolesti, *jehož zsinalostí máš být uzdraven* (Iz 53,4).

Avšak ne každý pohled na Ukřížovaného uzdravuje. I farizeové se dívají na Ježíše, ale jen aby se páslí jeho bezmocností. I vojáci se dívají, protože čekají, kdy budou moci ukončit toto své nelidské řemeslo a vrátit se k vínu a zábavě. Dívají se na Krista i spoluukřížovaní, ale každý s jiným výsledkem.

Chceš-li být uzdraven, dívej se nejen očima, ale i srdcem naplněným pokorou a vírou, abys alespoň tušil cenu svého vykoupění. Dívej se usebraně očima Jeho Matky, která jediná ze všech dokonale vidí, co se zde odehrává: Její jediné Dítě, nejkrásnější z lidských synů, visí na dřevě zohaven a zneuctěn. Nejvyšší a Nejsvětější je zařazen mezi hanebné zločince. Ten, který činí jen dobro, je likvidován jako nebezpečný škůdce. Všemohoucí přijímá úděl bezmocného. Ten, z jehož slova vzešel celý svět, v jehož ruce je všechno viditelné i neviditelné, zůstal tu nahý, oloupen o všechno. Ten, jemuž náleží nejvyšší úcta a chvála, je terčem rouhavých urážek a posměchu. Původce všeho života podstupuje potupnou smrt. A to všechno je možné, protože Pán všeho světa se stal *poslušným až k smrti na kříži*.

Těm, kteří mu tolik ublížili, posílá slova odpuštění. Tomu, který jej prosí, slibuje věčný život.

Jak veliké a důležité se ti ve světle paradoxů ukřížovaného Boha jeví všechno to, co pochází od Hada?

Co chceš říci židovskému Králi? *Sešstup z kříže, a já v tebe uvěřím!*? Nebo snad *Děkuji ti, že nejsem jako ti ostatní!*?

Pane, chceš-li, můžeš mě očistit. Rozpomeň se na mne!

Bratr Amadeus

Ježíš včera, dnes a navěky (3)

Já jsem Život

Účelem všeho bytí je život. Platí to i o neživé přírodě. Zkoumáme-li zákonitosti neživé hmoty, zjišťujeme, že všechny veličiny a vztahy jsou sice nahodilé, ale tak, jak jsou uspořádány, utvářejí přesně takové podmínky, aby umožňovaly život. Úchvatnost naší planety je v tisícerých formách života, kterému poskytuje pohostinství. Ze všech živých bytostí však jediné člověk je schopen vnímat a uvědomovat si tuto krásu a pestrost života, uvažovat o ní a těšit se z ní. Zatímco život všech bytostí nižších než on se vyznačuje jen samovolným pohybem a růstem směřujícím k udržení a zachování rodu, jediný člověk je obdařen životem schopným také poznávat svět i sebe a svobodně jednat. Právě jeho schopnost vnímat a chápat krásu a účelnost světa kolem sebe dává zvláštní smysl všemu tomu, čím je naplněna Země i celý vesmír.

...aby měly život v hojné míře

Po milionech let existence světa a života narodil se na této malé planetě jako jeden z lidí sám Boží Syn a řekl: *Já jsem přišel, aby mé ovce měly život a měly ho v hojnosti.* Aby tomu tak skutečně bylo, *dává za své ovce i svůj život* (Jan 10,10n). Není to jediné místo, kdy se Ježíš přestavuje jako zdroj a dárcé života. Nabízí *vodu, která se stane pramenem tryskajícím do věčného života* (Jan 4,14). *Kdo žízni, ať přijde ke mně a pije* (Jan 7,37). Nazývá sám sebe *živým chlebem, který sestoupil z nebe.* *Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky* (Jan 6,51). *Já jsem světlo světa, kdo mě následuje, nebude chodit v temnotě, ale bude mít světlo života* (Jan 8,12).

Bezprostředně před tím, než vrátí život svému příteli Lazarovi, říká zcela jednoznačně: *Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, bude žít, i kdyby zemřel* (Jan 13,25).

Ježíš tedy přišel, aby dal životu lidí, kteří představují nejvyšší formu života na zemi, nový a vyšší smysl, který nesměřuje do tohoto světa, ale k nejvyšším pramenům života. Tímto pramenem je On, nikoliv jen jako člověk, nýbrž jako Bůh. *Zůstaňte ve mně, a já zůstanu ve vás* (Jan 15,4). Život, který máme mít v hojnosti, je tedy životem, který je napojen na život samého Boha. Ježíš má pro toto spojení života překrásné přirovnání: *Já jsem vinný kmen a vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, nese mnoho ovoce* (Jan 15,5).

O jaký život se zde jedná? O život, který překračuje hranice přirozenosti. Tak jako lidský život dává smysl všemu životu, který existuje pod ním, tak život, který je nad člověkem, dává smysl člověku. Je to život založený na víře. Víra je nesmírný dar, umožňující člověku překročit hranice přirozené omezenosti a vstoupit do nejvyšší dimenze, kterou je Boží život.

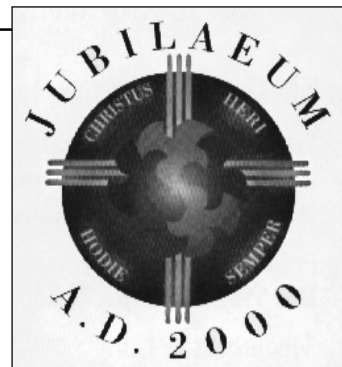
Bůh žije tím, že je, poznává a miluje

To, co nám Bůh zjevil o podstatě svého života, můžeme stručně vyjádřit takto: Bůh žije tím, že je, poznává a miluje. Tento trojí nejvyšší projev života nemá charakter pouhé aktivity, nýbrž je zosobněn v tajemném soužití tří božských osob. Boží život není uzavřen do sebe. Vytryskl navenek nekonečným

tvůrčím činem. Je strašným rouháním, jestliže někdo tvrdí, že Bůh stvořil svět, který ponechal jemu samému a více se o něj nestará. Bůh stvořil svět, abychom *měli život a měli ho v hojnosti.* Touto *hojností* pak je **život v samém Bohu.**

To není žádná nadsázka, žádná alegorie, žádný básnický obrat. Ježíš ve své poslední vůli těsně před tím, než se vydal do rukou hříšníků, prosí Otce za nás: *aby byli jedno, jako My jsme jedno, Já v nich a Ty ve mně.* Do onoho nekonečného prolínání a sdílení života tří božských osob má být nyní vtažen také člověk: *Poznáte, že já jsem ve svém Otci, vy ve mně a já ve vás* (Jan 14,20). Bůh ze své strany udělal všechny potřebné kroky. Krátce před tím, než Ježíš vyslovil tento požadavek, proměnil sám sebe do způsob, v nichž se dal člověku za pokrm. Pokrm, který požijeme, se stává naším životem a naší silou. Ježíš se stal naším Pokrmem a Nápojem, proměňuje se v nás, abychom my se proměnili v Něho. *Kdo jí mé Tělo a pije mou Krev, zůstává ve mně a já v něm* (Jan 6,56). Ježíš nám zaručuje, že nás svým Pokrmem napojí na tentýž život, který Jeho spojuje s Otcem: *Jako mne poslal živý Otec a já mám život z Otce, tak i ten, kdo mne jí, bude mít život ze mne* (Jan 6,57). V Kmeni a ratolestech proudí stejná míza, míza Boží milosti a lásky, která působí, aby tyto ratolesti vyrašily božským životem a *přinášely hojné ovoce.*

To je Kristovým životem, smrtí a zmrtvýchvstáním znovu obnovený smysl našeho života, pro který jsme byli stvořeni. To je ono **Boží království**, které nám má ležet na srdci přede všim ostatním. Jak ale může člověk žít božským životem? Tak,

jak Bůh žil lidským životem. Proto volá a zve: **zanechte svého a následujte mne.** *Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a učiníme si u něho přibýtek* (Jan 14,23n).

Život nebo živoření?

Stal se tento **život v Ježíši Kristu** pro nás skutečným životem, nebo snad jenom živořením? A žije v nás vůbec? Jaké zaujal život s Ježíšem a v Ježíši místo v našich myšlenkách, našich záměrech, plánech, v našich zájmech, slovech a našich skutcích, v našem čase? Když jsme prožívali období své lidské zamilovanosti, nepřestali jsme chodit, pracovat, starat se, jíst a spát, ale naše vytoužená bytost obsadila naše nitro a pronikala do našich myšlenek a tužeb uprostřed všeho dění a veškeré práce. Za nejdrahocennější jsme pokládali ty chvíle, kdy jsme mohli být pospolu. A přece žádná lidská bytost nežila nikdy v nás a my v ní. Tohoto divu lásky je schopen jedině život Boží v nás. Je nám ustavičně tak blízko, jak blízko jsme sami sobě. Ježíš chce tak s námi splynout, abychom již *nežili my, ale On žil v nás* (srov. Gal 2,20). Odpovídá tomu náš postoj, naše myšlení, touhy a skutky? Opanoval nás Ježíš tak, jak nás umí opanovat bytost, kterou milujeme?

Náš život je vyplněn hledáním radosti a uspokojení. Vynakládáme na to mnoho času i prostředků. Ale proč hledáme jinde to, co je nám ve skuteč-

nosti tak nablízku? Největší radost života, Život sám, přemíra radosti a blaženosti chce prostoupit náš život a naši bytost. Nevytěsnali jsme jej na periferii svých zájmů a neotevřeli se prázdnotě, která nás nikdy nespokojí? *Sami se ptejte, zda žijete z víry. Což nechápete, že Ježíš Kristus je mezi vámi?* (2 Kor 13,5).

Byli jsme nazváni Božími dětmi a jsme jimi (1 Jan 3,1). Lidský život jsme přijali z života matky, od které jsme se pak odloučili, takže nám zbylo jen příbuzenské pouto a pocit lásky a vděčnosti. U života, který nám dává Ježíš, tomu tak není. *Narodil jsem se znovu z vody a Duchu svatého*, ale moje zrození jako Božího dítěte neznamená odloučení od Dárce života, ale naopak spojení, hluboké a trvalé ponoření do Božího lůna. Jestliže očima víry vnímám a prožívám toto bezpečné Boží království lásky a hojnosti, které mě obklopuje, mohu mnohem lépe porozumět Ježíšovu slovu: *Nepečujte úzkostlivě, co budete jíst a co budete pít a čím se odějete... hleďte nejprve Boží království...* Žít v Boží přítomnosti znamená být si vědom, že jsem spojen se svým Bohem více, než je plod spojen se svou matkou. Mým pokrmem je Bůh sám!

V Bohu žijeme, pohybujeme se a jsme

Bez jógy, bez holotropního dýchání, bez meditačních technik, které mají navodit iluzi vytouženého snu, jsem povznesen nikoliv do neosobního kosmu, ale do osobního důvěrného a životodámého spojení s osobním Bohem, do spojení, které není omezeno na chvíle navozené extáze, ale je trvalou skutečností, která je se mnou a ve mně na každém mém kroku. *V Bohu žijeme, pohybujeme se a jsme* (Sk 17,28). To je návrat

ztraceného ráje, který má být přinesen každému člověku, a proto není vůbec lhostejné, v jakých žije náboženských představách a duchovních prouděch. Povinnost *jit ke všem národům, učit a křtít je ve jménu Otce i Syna i Duchu svatého* (Mt 28,19) je výzvou vroucí touhy Boha přijmout každého člověka do svého lůna a napojit jej na božský život, který jeho Syn zpřístupnil každému svou smrtí. Usilovat o to, aby se ke každému člověku dostala tato *radostná zvěst*, to není ani nesnášenlivost, ani pohrdání těmi druhými, ale je to samozřejmý důsledek *lásky Ježíše Krista, která nás pohání*.

Všichni ti, kteří hledají Boha na falešných cestách, jsou ve skutečnosti důkazem, že naše touha vrátit se do ráje Boží náruče v nás neuhasitelně trvá. Otec lži, který nás o ráj připravil, i nadále mate naši cestu. Není nic většího pro člověka než *zrodit se z Boha* (Jan 1,13), který nám poslal svého Syna, *Boha z Boha, Světlo ze Světla. Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi* (Jan 1,13). On jediný je hoden naší lásky, protože je naším Světlem a naším Živodem. *Nemilujte svět ani to, co je ve světě... žádost těla, žádost očí a honosný způsob života není z Otce, ale ze světa... Vy však máte Ducha, kterého dává Svatý. Když to, co jste slyšeli, zůstane ve vás, i vy zůstanete v Synu i v Otcu* (1 Jan 3,15nn). -lš-

Liturgická čtení – pokrač. ze str. 3

v Kristu Ježíši k dobrým skutkům. Bůh je přede mými připravil, abychom je pak uskutečňovali ve svém životě.

Evangelium – Jan 3,14–21

Ježíš řekl Nikodémovi: „Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný. Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, ne-

zahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože nevěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. Soud pak záleží v tomto: Světlo přišlo na svět, ale lidé měli raději tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Každý totiž, kdo páchá zlo, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny. Kdo však jedná podle pravdy, jde ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu.“

Den uprchlíků – 16. 3. 1997

Draží věřící

Podle přání Svatého otce se ve všech místních církvích slaví každý rok Den uprchlíků. Naše biskupská konference ho stanovila na neděli nejbližší svátku svatého Josefa, který při útěku Svaté Rodiny do Egypta z vlastní zkušenosti poznal smutný úděl těch, kteří museli opustit svůj domov. Jejich počet se rok od roku zvyšuje, fenomén nuceného vystěhovalectví zachvacuje všechny kontinenty. O přemísťování národů v Africe a Asii se většinou dovidáme jen ze sdělovacích prostředků. Ale i v naší vlasti je stále dost velký počet těch, kteří nemají vlastní střechu nad hlavou.

Zpráva o tom, že za tuhých mrazů v minulých měsících zemřel v blízkosti našich domovů někdo, kdo neměl kde se zahřát a co pojíst, by nás neměla nechat v klidu. Jistě, o podobné případy by se měly postarat státní instituce. Ale ty na to při nejlepší vůli nestačí. Často právě ti nejubožejší a nejzranitelnější si nevědí rady, nemají v pořádku dokumenty, a jsou odkázáni jen na pomoc křesťanské lásky. Někdy jde o staré lidi, kteří by se po bolestných zkušenostech raději vrátili, ale nemají peníze na zakoupení jízdenky do původní vlasti. S úctou a obdivem oceňujeme pomoc, kterou těmto ubožákům poskytují různé dobročinné organizace jiných církví. Sami však nemůžeme zůstat pozadu. Nemůžeme a nesmíme být jako ten starozákonní kněz a levita, kteří cestou z Jeruzaléma do Jericha přešli kolem umírajícího bližního bez povšimnutí. Naše Charita se sice snaží konat službu milosrdného Samaritána podle svých nejlepších možností, ale ty jsou velmi omezené. A často právě bezdomovci a uprchlíci se v této péči dostávají na poslední místo.

Na sklonku této postní doby se tedy znovu zamysleme nad svou odpovědností za potřebné bližní. „Měl jsem hlad, a dali jste mi najíst... Byl jsem bez domova, a ujali jste se mě... Amen pravím vám, cokoli jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili“ (Mt 25,35–40).

V tomto jubilejním roce svatého Vojtěcha nechceme vyhledávat nové sbírky. Ale snad většina z vás ví, kde je nejbližší středisko Katolické charity, či snad dokonce kde je nějaká ubytovna pro bezdomovce, která by uvítala váš příspěvek. Kolem cesty, po které chodíme, leží ubožáci, kteří čekají na naši pomoc. Budeme dělat, že je nevidíme, jako ten kněz a levita z evangelijního podobenství? Anebo se jich ujmeme jako milosrdný Samaritán, kterého nám Pán Ježíš dává za příklad? To podobenství je velmi výmluvné. A končí slovy: „Jdi a jednej také tak!“ (Lk 10,37).

Na sklonku postní doby si tedy znovu připomeňme slova žalmu: „Uslyšíte-li dnes Boží hlas, nezatrvejte své srdce!“ (Ž 95).

A Boží požehnání budiž vaší odměnou.

*Za Českou biskupskou konferenci biskup Jaroslav Škarvada,
předseda komise pro pastorační migrantů*

Utrpení: Proč? K čemu?

Utrpení patří k největším záhadám lidské existence. Jeho skutečnost se dotýká každého člověka. Nikdo mu neujde. Zatímco pohled na stvoření otevírá oči duše pro Boží existenci, jeho moudrost, jeho dobrotu a prozíravost, zdá se, že utrpení, které nacházíme ve světě, tento pohled zatemňuje. Jsou lidé, kteří jsou v pokušení popírat Boží existenci. »Kdyby Bůh existoval, jak by mohl dopustit tolik zla ve světě?« Čím to je, že náš život zde na zemi je tak plný bolestí a konfliktů? Konflikty mezi nesmrtelnou duší a bolestem, nemocem a smrti vystaveným tělem; mezi rozumem a vášněmi, které nás vtahují do protikladů; konflikty mezi člověkem a světem, který jej nutí, aby den co den pracoval, a tak si opatřoval pokrm ze země, která často odpovídá hladem a katastrofami? Proč tolik námahy?

„Utrpení, které se nachází v srdci každého člověka, a utrpení, které vychází z podstaty světa, vyvolává nevyhnutně otázku. Proč?“ (Jan Pavel II.: *Salvifici doloris*).

Ztracená harmonie

Ze Zjevení víme, že Bůh původně nestvořil člověka v takovém dramatickém stavu. Neobdaroval jej pouze lidským bytím, ale dal mu předem stav svatosti, zahrnul jej milostmi, aby »přebýval v něm«. To vyplývá ze zprávy v Genesis: *Bůh stvořil člověka ke svému obrazu, ke svému podobnosti* (Gen 1,2). Církevní otcové spatřovali ve výrazu *ke svému obrazu* poukaz na posvěcující milost, která umožňovala člověku, aby měl účast na božské přirozenosti, a tak byl »podobný Bohu«. Milost darovaná Adamovi měla tu vlastnost, že byla určena celé lidské bytosti, tělu i duši, a to skrze působení

moci, kterou dnes neznáme. Duše byla dokonalou vládkyní těla, chránila je před utrpením a smrtí; rozum svobodný od náklonností ovládal vášně dokonalým způsobem; konečně člověk dokonale ovládal také svět, země byla pro něho zahradou radostí, rájem bez namáhavé práce a bez boje proti přírodě.

Tento stav harmonie měl být člověku k dispozici tak dlouho, dokud setrvá v přátelství s Bohem. Ovšem jak nás učí Písmo svaté, pro ďáblovu pokušení ztratil člověk milost, která jej spojovala s Bohem. Hříchem se sám vzdálil od Boha, zneuctil svého Stvořitele, obrátil se proti němu, odmítl svůj stav jako tvora a nechtěl žít podle plánu, který Bůh měl s ním, nýbrž chtěl se sám „zbožštit“: *Budejte jako Bůh* (Gen 3,5), řekl mu had při svém pokušení.

Adam ztratil milost a s ní i blaženost své existence v pozemském ráji: byl podroben smrti: *Musíte zemřít*; bude muset bojovat proti svým vášním, které jej stahují ke zlému, práce se mu stane námahovou: *Kvůli tobě nechť je země prokleta* (Gen 3,17). Svätý Pavel říká: *Skrze hřích přišla na svět smrt* (Řím 5,12) a spolu se smrtí jako důsledek utrpení, která člověka sužují den co den. Když Bůh dopustil Adamův skutek se všemi jeho důsledky, když jej přijal, tak jak přijímáme urážku, pak to učinil, protože respektoval svobodu člověka. Ovšem i na tuto urážku své lásky odpověděl Bůh ještě větší láskou: nabízí své odpuštění a slibuje Vykupitele. A ještě více: Přijímá určitým způsobem věc člověka za svou, a to až do důsledků jeho utrpení.

Velmi blízký soucit

Ve Starém zákoně osvědčuje Bůh často svůj soucit a něžnost

vůči trpícímu člověku. Ale jeho solidarita s trpícím lidstvem se projevila největší měrou příchodem Vykupitele na svět.

Evangelium nám představuje JEŽÍŠE KRISTA, který se bez ustání přibližuje bídě svých současníků. Utrpení jej dojírá, otrásá jím a přivádí jej až slzám. Proti tehdejšímu zvyklostem se zabývá malomocnými, ochmuřilými, vkládá své prsty do jejich ran a uzdravuje je. Vnitřní bolest v něm probouzí hluboký soucit, jak to vidíme ve scéně s naimskou vdovou, která oplakává smrt svého jediného syna. Přitahuje všechny trpící na své srdce, které je otevřeno pro každou bolest: *Pojďte ke mně všichni, kdo jste obtíženi, a já vás občerstvím* (Mt 11,28).

Ale Bůh chtěl jít ještě dále: Tím, že se stal člověkem, zařadil se sám mezi trpící. JEŽÍŠ se chtěl narodit v ubohé stáji, tvrdě pracoval, aby si vydělal na každodenní chléb, poznal hlad, žízeň a námahu na dlouhých pochodech (viz Mt 8,20); trpěl nepochopením lidí, kteří jím pohrdali; vyčítali mu, že je žrout a pijan vína. Opravdovost a hloubka pochopení pro utrpení nachází svůj zvláštní výraz v jeho modlitbě v getsemanské zahradě: *Otče, je-li to tvá vůle, ať mě mine tento kalich*. V jeho umučení dostupují jeho tělesné i duševní bolesti svého vrcholu. Konečně chce doprovodit člověka i do tajemství jeho smrti. Každý trpící člověk může tvář v tvář Ukřižovanému říci: »On sám tím prošel.«

Ale JEŽÍŠ prošel propastí utrpení proto, aby vysvětlil bolest a dal jí nový rozměr. Je nyní spojena s láskou. Zůstává sice stále velkým zlem, ale je nejpěknějším základem pro konečné blaho člověka, tj. pro jeho věčnou spásu. Umožňuje nám,

abychom spolu s Ježíšem spolupracovali na díle vykoupení. Utrpení, důsledek hříchu, stává se Boží mocí prostředkem našeho morálního povýšení.

Proměna láskou

Láska dokáže proměnit srdce a propůjčuje utrpení svoji velkou cenu. Dosvědčuje nám to sv. František Saleský: „Láska nejen že osladí to, co je trpké, ona proměňuje kříž v radost, neboť Bůh je Bohem radostí.“ Je mnoho lidí, kteří to poznali z vlastní zkušenosti. Radost, která se Boží milostí vlévá do srdce, není očividnou radostí, nýbrž hlubokou, pokojnou a tajemnou spokojeností z víry, jak to vyjadřuje malá Terezie z Lisieux: „Zde na zemi mě všechno unavuje, všechno mě tíží... nacházím jen jednu radost, radost trpět pro Ježíše, ale tato radost stojí nad jakoukoliv jinou radostí!“ (Dopis z 12. 3. 1889).

Ale i když nás v utrpení ovládá jen smutek a pocit poraženosti, měli bychom si vzpomenout na tato slova malé Terezičky: „Jestliže to musí být, trpme s trpkostí a bez odvahy. Ježíš snášel zármutek. Mohla by duše bez smutku vůbec trpět?...“

Daleko největším zlem pro člověka je být odloučen od Boha. V Katechismu katolické církve čteme: *Z hlediska víry není nic horšího než hřích; nic nemá zhoubnější důsledky pro samotné hříšníky, pro církev i svět* (1488). Náš Pán Ježíš Kristus nám řekl, že je lepší ztratit ruce i oči, než být hoden do žaru plamenů, tj. do pekla, kam nás dovádí hřích, který nás odlučuje od Boha (srov. Mt 5,29n). Ztráta věčného života je nepochybně největší utrpení pro člověka, protože definitivně ztrácí dokonalé štěstí, pro které jej Bůh určil. JEŽÍŠ přišel, aby nás osvobodil od definitivního utrpení – od věčného zatracení. *Jednorozený Boží Syn byl dán*

Nesnadná cesta

Vsousedním Německu se rozproudila debata na téma „společné večere Páně, kterou by někteří evangeličtí představitelé rádi uskutečnili v rámci budoucího společného setkání obou církví (Kirchentag). Biskup Lehman označil rozdíl v chápání eucharistické oběti za poslední velikou hráz, která tu je a existuje. Na tuto „hráz“ není možno nahlížet jako na otázku vztahu mezi křesťany navzájem, nýbrž spíše jako na otázku vztahu křesťanů ke své Hlavě, Ježíši Kristu.

Od „lidské“ pravdy k původní pravdě

Ježíšova řeč na rozloučenou a jeho velekněžská modlitba, které není možno číst bez dojetí, jsou úchvatným svědectvím Ježíšovy vroucí touhy, aby pravda, kterou učedníkům předal, kterou potvrdí svou krví a posvětil sesláním Ducha pravdy, sjednotila všechny jeho učedníky v jediném společenství církve. Prosí nejen za své učedníky, ale také za ty, kdo pro jejich slovo v Něho uvěří, aby všichni byli jedno (Jan 17,20). Jestliže přesto v druhém tisíciletí je jeho církev roztržena, nespojuje již ty, kteří si říkají křesťané, jedna Ježíšova pravda. Znamená to, že na její místo dosadili lidé své vlastní pravdy. Ať se sebevíce odvolávají na Písmo svaté, nerespektovali a stále nerespektují to, co Ježíš těsně před jeho smrtí nejvíce leželo na srdci: *Otče, zachovej je ve svém jménu, které*

jsi mi dal, aby byli jedno jako my (Jan 17,11).

Obnovit jednotu znamená obrátit se od „lidské“ pravdy k původní pravdě Ježíše Krista. Více než otázka historiků a teologů je to otázka opravdové a účinné lásky k Ježíši Kristu. Jestliže křesťané začnou milovat Krista z celého srdce, ze vši mysli a ze vši síly, nemůže jim záležet na „své vlastní“ pravdě, ale jedině na Tom, kdo je naším jediným vinným Kmenem, jedinou PRAVDOU, CESTOU A ŽIVOTEM. Láska, která nás nesvedla do jednoho ovčince, nebyla láska opravdová. Není totiž možné, abychom Ježíši opravdu naslouchali, a přesto zůstali rozdělení. Ježíš nás nikdy nemůže vést tomu, abychom šli každý svou cestou. *Kdo přichází za mnou a neklade na druhé místo i sám sebe, nemůže být mým učedníkem (Lk 14,26)* Klamali jsme tedy Boha i sebe a musíme prosit za odpuštění a sílu k opravdovému obrácení ke skutečné lásce.

Utrpení: Proč? K čemu?

lidstvu, aby člověka uchránil před definitivním zlem... Misie jednorozeného Syna spočívá v tom, že zvítězil nad hříchem a smrtí; nad hříchem triumfuje svou poslušností až k smrti kříže a nad smrtí triumfuje svým zmrtvýchvstáním (Salvifici doloris, 14). Tím, že zničil hřích, zničil JEŽÍŠ největší zlo a současně kořen všeho utrpení. Modlitba a přijímání svátostí nám umožňuje trpělivé snášení každého utrpení.

překlad IŠ-

Cesta k znovusjednocení křesťanů vede přes modlitbu

Opustit sám sebe a jít za Kristem – to vyžaduje vzdát se svého dosavadního postoje a přesvědčení, i když mi dosud velmi konvenovalo a měl jsem v něm zalíbení. Stejně jako není pro Kristova učedníka snadné opustit a rozdat všechno to, co má, tak není jednoduché ani opustit něco ze svého vnitřního světa. Naše vina nespočívá v tom, v čem jsme vyrostli, ale v neochotě

dát přednost Kristu přede vším. Cesta k znovusjednocení křesťanů vede přes modlitbu, abychom milovali Pána, činili pokání, zřekli se sami sebe a obrátili se k Pánu. Jako živé údy pravé římskokatolické církve jsme ovšem odpovědni za to, abychom využili všech zdrojů milosti jak v Božím slově, tak ve svátostech, především pak v Eucharistii, a usilovali o svatost života tak, aby tato svatost byla viditelná, aby jinověrci i nevěrci *viděli světlo dobrých skutků a velebili Otce, který je v nebesích (Mt 5,16)*. Jestliže tomu tak není, ztěžujeme nalezení pravdy těm, kteří stojí mimo církve, a jsme spoluodpovědni za jejich bloudění. Praktické a účinné posvěcování vlastního života každého katolického křesťana je tedy nejdůležitějším příspěvkem k ekumenickému sjednocování.

Láska k odloučeným bratřím nemůže být v rozporu s pravdou

Láska k odloučeným bratřím nemůže být v rozporu s láskou k pravdě. To, co si někdo může vykládat jako neústupnost, která je v rozporu s láskou, je ve skutečnosti jediná možná forma lásky. Největší dar, který Kristus zanechal své církvi, je svátostné kněžství, s nímž je spojena svátostná služba: slavení eucharistické oběti, udělování rozhřešení ve svátosti smíření a biřmování. Jak mohu pomoci křesťanům, kteří žijí v náboženském prostředí, které svátostné kněžství a s ním spojené udělování svátostí neuznává? Rozdílnost, která panuje mezi námi, by mohla být odstraněna, kdybych se i já jako katolík vzdal svátostné služby. Ale komu by to pomohlo? Jenom bychom rozmnožili počet těch, kteří se zřekli největšího Kristova daru. Co by prospělo mému bratru takové naše sblížení, když by i nadále zůstával ochuzen o Kristovu pokladnici milosti?

Právě moje láska k odloučenému bratru mě vede k tomu napomáhat všemožně, aby i můj bratr našel přístup k této pokladnici.

Není však takové lásky k bratru, v jejímž jménu bych mohl měnit Kristovo ustanovení. I když vyjdeme odloučeným bratřím vstříc, jak jen možno, zůstávají tu významné a podstatné oblasti, které vyžadují také návrat k tomu, co bylo nespřímně opuštěno, a to nikoliv proto, aby bylo „po našem“, ale protože jde o Kristovo ustanovení, které nám zajišťuje přístup k milosti, odpuštění a ke spáse. Kristovu milost jako svátostný dar nelze zaměňovat s intenzitou pocitů, které mohou prožít v nějakém společenství. Aniž bychom význam pocíťované bratrské lásky podceňovali, nemůžeme si těchto pocitů cenit tak, že by se Kristovy svátosti staly něčím druhotným.

Argumentace, že křesťané jednotlivých církví si stále méně uvědomují teologické rozdíly v těchto otázkách, není znamením skutečného sblížení, ale často důsledek povrchní a nedostatečné znalosti skutečné podstaty víry.

Čím více si uvědomujeme, s jakými obtížemi je spojeno opětovné pravé sjednocení ve skutečné Kristově pravdě, tím více si musíme cenit úsilí, aby byla v církvi zachována jednotu učení i kázně. Žijí-li křesťané v pokoře a lásce k Ježíši Kristu, stojí je zachování jednoty mnohem méně obětí, než znovunalezení jednoty jednou ztracené. Jak nesmímá je odpovědnost každého, kdo k narušení jednoty zavdává příčinu! Uvědomujeme si závažnost Kristova varování: *Kdyby někdo zrušil jedno z těchto přikázání, třebaš i to nejmenší, a tak učil lidi, bude v nebeském království nejmenší (Mt 5,19).*

-ire-

Ježíš Kristus jako předobraz – nabídka Boží lásky

Všichni potřebujeme vzory, podle kterých bychom se chtěli řídit. Bez vzorů je pro nás nesmírně těžké najít jistou a smysluplnou cestu životem.

Když se my křesťané ptáme po svém předobrazu, odpověď se zdá být nejdříve snadná: Ježíš Kristus je náš vzor. Tak je to. Je to to první, co nás napadne. Ježíš říká: *Kdo mne chce následovat, zapřít sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě* (Mt 16,24).

Jestliže já, váš Pán a Mistr, jsem vám umyl nohy, pak i vy musíte umývat nohy jeden druhému (Jan 13,14).

Dnešní zorné pole: historický Ježíš

Jak ale chápeme předobrazný charakter Ježíše Krista? V současnosti stojí v popředí „historický“ Ježíš, který chodil, prokazoval dobro, někdy řekl něco proti bohatým, byl solidární s hříšníky, dobrý lidský předobraz. Jistě je to **jeden** z aspektů tohoto předobrazu, nikoliv však ten podstatný. Ten podstatný nacházíme ještě v liturgii, když se modlíme *skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou žije a králuje na věky věků*. V těchto slovech nalézá Kristus opět celou svou velikost. On je to, skrze něhož Bůh přinesl do světa svou plnost, aby touto bezmeznou plností obdaroval svět.

Tato pravda vychází ze zorného pole, ve kterém je Ježíš vnímán pouze jako „historický“, nikoliv však vznešený Boží Syn, který existuje od věčnosti. Ovšem takové chápání je v rozporu nejen s církevní tradicí, ale i s Písmem svatým. To, co nám synoptikové chtějí říci a co také každý z nich po svém vyjadřuje, je toto: Ježíš z Nazareta je Boží Syn, který přišel od

Otce a jde k Otci. Je mu dána všechna moc na nebi i na zemi. On je Kyrios, Pán, ve kterém se soustřeďuje všechna vznešenost, a to vznešenost v dvojím smyslu moci: že totiž Pánem je pouze ten, kdo má moc, a v druhém smyslu, že vládá je vznešenost, světlo, které přitahuje, ale neodrazuje jako vznešenost nějakého tyranu. Najdeme to vyjádřeno u Pavla i u Jana. Jelikož Pavel a Jan mají výslovně před očima povýšeného Krista, není divu, že jejich spisy jsou při dnešním způsobu zacházení s Bibli často z Bible vylučovány.

Zúžený pohled na Krista můžeme poznat také z toho, že nezřídka dochází i ke změnám v liturgických modlitbách. To, že Ježíš Kristus je »Syn«, »Syn věčného Otce« se začíná vynechávat, že »žije a kraluje« se mění na »žije a miluje«. Tak je to, co překračuje u Krista všechny naše lidské míry, zkráceno na náš omezený horizont. Kristova velikost je redukována na to, čemu můžeme beze všeho rozumět: Ježíš je jedním z nás. Věděl a dělal prý leccos lépe než my víme a děláme. Můžeme od něho získat podněty, pokyny a povzbuzení, a tak je pro nás vzorem v tom nejběžnějším smyslu.

Ježíš je vzorem, to je pravda, *ale podstatně jiným způsobem, než jsme tomu zvyklí*. To je druhá strana mince, kterou musíme ihned dodat. Když mluvíme o Ježíši jako příkladu, mimovolně se na našem chápání příkladu něco změnilo. Říkáme, co lidé před námi řekli, ale myslíme tím něco jiného. V dřívějších stoletích měl »příklad« určité jiný význam

než dnes. Lidem bylo tehdy daleko zřejmější než dnes, že Ježíš Kristus je před-obraz, obraz všech obrazů, na kterém všechno záleží.

Pán – před-Obraz

Kristus je obraz božského původu, obraz Otce, z něhož vychází všechno to, co existuje, a podle něhož se všechno musí řídit. Bůh je tedy předobraz, člověk je vyobrazení. Toto »vyobrazení« ukazuje jednak nekonečný odstup od Boha, ale současně je Bohu blízké a podobá se mu jako nic jiného ve světě. To úchvatně nové a oblažující je, že v Ježíši Kristu, který je přímo »Obrazem«, přichází nedostupný Pravzor na svět k nám lidem.

Pozemský vzor, podle kterého se člověk musí řídit, předobraz, který odpovídá lidským představám, to nebylo to, co dříve stálo v popředí. Teologie byla důležitější a významnější než psychologie. Dnes máme před očima především funkci pozemského vzoru. Ten se však řídí jinými zákony než božský předobraz.

Při vzoru podle našich dnešních představ jde o převzetí toho, co má ten druhý, abych se mohl seberealizovat. To je jistě oprávněné a potřebné. Jestliže otec není svému synu vzorem, podle kterého by se mohl řídit, nestane se nikdy mužem, který si je jist sám sebou a žije na tomto světě s pocitem základní spokojenosti a základní radosti. A jestliže dcera to nenajde u své matky, nestane se ženou, která je spokojena sama se sebou. Při tomto přejímání

Kriste, dej nám pochopit, že člověk, který zavrhuje tebe, zavrhuje sám sebe a musí zůstat pouhým člověkem.

A. Pronzato

obrazu od toho druhého je podstatné, že mohu získat to, co mi chybí. Ale abych si to mohl vnitřně osvojit, musím se brzy od toho druhého, od otce nebo od matky, oddělit. Jinak by to, co jsem »převzal«, nebylo moje vlastní. Jen tak se mohu seberealizovat. Podle okolností musím dokonce otce nebo matku překonat. Po tomto oddělení následuje nové přilnutí k otci nebo k matce, ale při tom již nejde o přebírání vzoru. Jestliže nedojde k tomuto »oddělení«, vznikne nezdravá závislost, pochybná symbióza s napodobovaným, ale žádná vlastní existence. Moje skutečnost musí být tedy moje v rozlišnosti od skutečnosti toho druhého.

Ponořit se beze zbytku do Kristova obrazu

V protikladu k tomu je Kristus předobrazem, kterému se zcela odevzdávám a od kterého se již více neoddeluji. Tento rozdíl nesmíme chápat jen tak povrchně. V něm je obsaženo všechno to, co dělá službu Bohu službou Bohu a křesťanstvím křesťanstvím. Neboť jedině tehdy, když se vztahu ke Kristu zcela odevzdám a v něm zůstanu, mohu dorůst ke své vlastní podobě. Mezi lidmi tomu tak není. A musím přiznat, že to všechno, i když je to moje, přichází výhradně od Boha. S ním nemůže vzniknout žádné škodlivé soužití. Jestliže něco vypadá jako symbióza s Bohem, a je to škodlivé, zcela jistě to není symbióza s ním. Pro člověka existuje jen jeden vztah, ve kterém zůstává nezávislý a tedy zcela samostatný, a to je vztah člověka ke svému Stvořiteli. Jen v tomto vztahu roste člověk

do své vlastní existence, aniž by se jí v tom nejmenším odcizoval. Bůh dává život a sděluje nám jej skrze Ježíše Krista, který o sobě říká: *Já jsem přišel, aby měli život, a měli jej v plnosti* (Jan 10,10).

Proti úzkosti, že přijdeme v životě zkrátka

Lidé dnes trpí úzkostí, že přijdou v životě zkrátka. Nevedl tento strach k tomu, že byla osoba Ježíše Krista redukována na pouhé lidství a čistou pozemskost? Nemá zde kořeny určité redukování exegese v katolické úctě ke Kristu v dnešních dnech?

Mezitím ale vidíme všude kolem sebe, že touto redukcí se strach, že přijdeme v životě zkrátka, vůbec nepřekonal. Tato úzkost stejně jako úzkost vůbec naopak spíše vzrostla. Jestliže to, čemu říkáme naše moderna, chce překonat svůj strach, bude se muset rozhodnout. Může znovu najít přístup k tomu největšímu, co bylo o člověku vůbec řečeno: že Ježíš Kristus je zcela nezúžený a naprosto nezkalený obraz Otcova praobrazu, který byl postaven do světa: *Kdo viděl mne, viděl Otce* (Jan 14,9). Všechno, co bylo řečeno o Ježíšově lidském životě a jeho významu pro nás, mělo by nakonec pramalou cenu, kdyby Ježíš jako člověk nebyl současně Bohem. Jen když stavíme na Kristově božství, je naše víra v Krista dokonalá a přináší nám spásu. V tom spočívá specifikum křesťanství, to je to, co je pro nás křesťany tou rozhodující výzvou, že Kristus je pravý Bůh a současně pravý člověk.

Kristovo božství – rozhodující kritérium křesťanství

O tento střed pravdy se dnes bojuje v samém nitru křesťanství. Zde padne rozhodnutí o původnosti, jedinečnosti a pravosti křesťanství, ale také naše-

ho jediného Pána Ježíše Krista. Jestliže bude tato pravda ignorována, klesne křesťanství na úroveň, na které nebude k rozoznání od nejobecnějších náboženských představ. Jestliže tuto pravdu uznáme a vyznáme, zůstane Ježíš Kristus pramenem života pro celý svět. Původní církev shrnula tuto Ježíšovu podstatu, kterou se vyznačoval i za svého pozemského pobytu, do těchto slov: *Bůh z Boha, Světlo ze Světla*. Ranná církev bojovala o tuto pravdu s nasazením všech sil po několik století. Ježíš Kristus není potmělé světlo nějaké lucerny, které nám pomáhá, abychom našli na světě cestu ze svých problémů. On je Světlo světa, protože je to světlo Boha a světlo Stvořitele světa. On je Světlo světa, do kterého se můžeme ponořit, aniž bychom je museli někdy opustit. On je Světlo, které nejen učí vidět, nýbrž také Světlo, z něhož život povstává, život ve své samobytnosti a radosti, jaký nám může darovat jen Bůh skrze Krista. Teprve tehdy, když věřím, že Kristus je Bůh, když se mu zcela svěřím, a když všechno to, co tu existuje jako křesťanská kulisa – kultura, tradice, právo, a jak se už to všechno nazývá – přesahuje do Něho, začínám být skutečně křesťanem, všechno bere nový počátek, získal jsem život, který může rozkvétat k opravdové plodnosti.

Najít v Kristu sebe sama

To třetí, co bych rád řekl, je toto: Jak je dnes pro nás, pro náš moderní svět důležité, aby Ježíš Kristus nebyl jen vzorem v lidském slova smyslu, ale obrazem a skutečností živého Boha? Jsme dost vděční, že se můžeme ponořit do této skutečnosti, abychom našli sami sebe? Vnitřní a vnější emigrace člověka z církve to uvádí v pochybnost. Ale tím není přiznáváno pouze členství v nějaké organizaci. Tím se vzdává-

Dopis nemocným – březen 1997

Drazí nemocní,

zase prožíváme postní dobu, která nás vybízí ke kajcnosti a odříkání. Jistě Vás napadne, že Vy se svými nemocemi máte kajících skutků a odříkání všeho druhu až moc, a to i mimo postní dobu: že tato výzva patří jen zdravým. Jenže postní doba nenabádá pouze k půstu či k dlouhým modlitbám na kolenou, ale především ke změně smýšlení a k věrnějšímu životu s Kristem. Pán si nedělá čárky, kolik kdo odříká růženců, ale registruje každý náš láskyplný pohled a hřejivý úsměv, kterým potěšíme druhé při vši své bolesti. A to je někdy velký výkon.

Jak si tedy více uvědomovat postní dobu? – Pán Ježíš nám jasně říká: Kdo chce jít za mnou, ať vezme každý den svůj kříž a následuje mě. Zároveň nám však slibuje, že bude stále s námi. Třeba si teď pomyslíte – cožpak trpím málo, mohu vůbec ještě udělat něco víc?

Pokusme se aspoň někdy zamyslit nad křížovou cestou Pána Ježíše a upřímně si řekněme: jak to s námi vlastně vypadá, opravdu ho chceme následovat? Vezměme si třeba první zastavení – Pán Ježíš je odsouzen. Rozsudek zní: Ukřižuj ho! Jak reaguje? – Mlčí a přijímá. Ochotně a rád. Ví, že jen cestou utrpení vykoupí lidstvo. Proto přišel na svět, aby nám vrátil nebe. I nad námi byl vynesena rozsudek: zhoubný nádor, ochmutí dolní části těla, amputace obou nohou... A naše reakce? Ach ano, my jsme nemlčeli, naopak... Jaké to byly bouře a jak dlouho nám trvalo, než jsme řekli Bohu své: Ano, Otče! – Nebo jsme to ještě ani dodnes nebyli schopni říci? Stále ještě žijeme s výčitkou, že toto nás potkat nemělo, tak těžké to přece jen nemělo být...?

Vidíte, moji drazí, jak se stále musíme snažit více poznávat, chápat a milovat?

Neseme svůj životní kříž za Ježíšem tak, jak nám přikázal, a srovnáváme: Jdeme opravdu za ním?

Je toho hodně, v čem se mu na té cestě nepodobáme.

Ani nejsme nevinní jako On –

ani netrpíme s takovou láskou –

a tak málo věříme, že jako jeho

i naše křížová cesta vede do nového, krásného života!

On ví, že je tomu tak.

Znovu a znovu nám všechno odpouští

a trvá na svém: – Věř mi a pojď!

(J. Porubčan: S Ježíšem Kristem křížovou cestou i cestou slávy)

Moc Vás zdravím.

S. Pavla

me přítomnosti Boha v našem světě. Tu přítomnost nám otevřel Ježíš Kristus, který je od věčnosti do věčnosti Božím obrazem a jeho dokonalou skutečností.

Uzná to znovu náš dnešní svět? Pochopí, že Ježíš Kristus, tedy Bůh, musí být v našem světě jako jeho obraz, který bychom chtěli na sebe vzít s krajním nasazením, abychom se od něho již nikdy nedistancovali? Bude

mít schopnost vymanit se z úzkosti a šera a vrátit se k tomu, který slibuje: *Mějte důvěru, nebojte se* (Mt 14,27). *Já jsem světlo světa. Kdo mě následuje, nebude chodit ve tmách, nýbrž bude mít světlo života* (Jan 8,12)? Najde svět opět přístup k této Boží nabídce, plné lásky? Amen. †

Předneseno na 65. vysokoškolském týdnu v Salzburgu. překl. IŠ-

Setkání se stigmatizovaným P. Piem

Jméno P. Pia je známé v celém katolickém světě. Je prvním knězem, který měl stigmata, tj. znamení ran Kristových na ruku, na nohou, v boku, a to 50 let.

Vzpomínám, jak jsem se s ním setkal ještě za jeho života. Jsou to zážitky, na které nelze zapomenout. Jel jsem z Říma rychlíkem do jihoitalského města Foggia a pak autobusem do města San Giovanni Rotondo. Má asi 20 000 obyvatel a je na jižním svahu pohoří Garganského, které je ve výšce přes 600 m. Všechno je tam poznamenáno přítomností P. Pia, a to i nyní po jeho smrti.

Jdu hlavní ulicí a všude z výkladních skříní se na mne dívá P. Pio svým milým, ale pronikavým pohledem. Dokud žil, otázel se ho někdo: „Nevadí vám to, že si mnozí udělali z vás obchod?“ On na to odpověděl docela lidsky a prostě: „Aspoň si něco vydělají, mohou si opatřit, co potřebují, postarat se o rodinu, nenadávají, nerouhají se Pánu Bohu a jsou spokojeni.“

Pokračuji v chůzi ulicí, která stále mírně stoupá, a již před sebou vidím nový kostel Panny Marie, Matky Boží milosti.

Dokud P. Pio žil, každý z návštěvníků se snažil být u kostela brzy ráno, neboť P. Pio mívával v 5 hod. mši svatou. Již ke 4. hod. přicházeli vždy nejen z místa, ale i zdaleka ti, kteří chtěli být účastni jeho mši svaté. Když se před 5. hod. kostel otevřel, téměř ihned se naplnil do posledního místa. Bylo přítom obyčejně dost hluku a neklidu: to víte, jižní temperament, ale jakmile se úderem 5. hod. blížil P. Pio k oltáři, vše rázem utichlo.

P. Pio jde k oltáři oblečen v mešní roucho, ruce má bez rukavic, které mimo mši svatou vždy nosil, aby zvědavým pohledům nevystavoval stigmata.

Má však delší rukávy na albě, aby aspoň tak byla stigmata zakryta.

Je na něm vidět, jak během mše svaté intenzivně prožívá skutečnost, že je to nejen večere Páně, ale zároveň zpřítomnění oběti Kristovy na Kalvarii. I na většině přítomných je možno pozorovat, že to prožívají podobně. Při některých pohybech lze zahlédnout i stigmata na ruku P. Pia.

Většina přistupuje k sv. přijímání. Po příchodu do sakristie se modlí P. Pio díkyčinění a pak odchází do zpovědnice. Dopoledne zpovídá muže a odpoledne ženy. Aby se návaly kajícníků mohly zvládnout a předešlo se zmatkům, je nutné přihlásit se k sv. zpovědi písemně několik dní předem.

Viděl jsem na těch, kteří odcházeli od zpovědnice, nesmírnou radost čistého, klidného svědomí. Někteří, když vyšli z kostela, sdělovali svým nejbližším, že neměli odvahu něco povědět, ale on jim to připomenul, aby mohl ve jménu Božího milosrdenství všechno odpustit. Ano, velmi výrazně bylo na nich vidět radost klidného

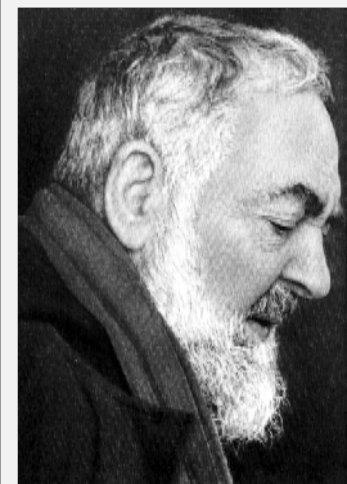
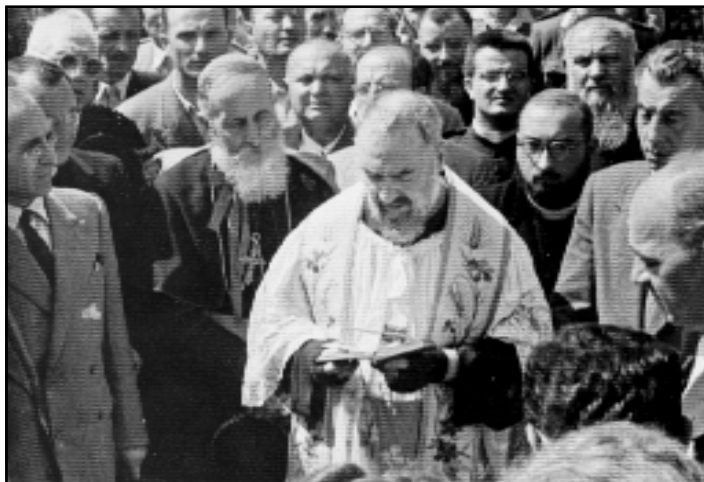
svědomí po dobré, upřímné sv. zpovědi, kterou jim dávalo vědomí, že co zde odpustí Boží milosrdenství, to po smrti již nebude soudit Boží spravedlnost.

Měl jsem příležitost několikrát mluvit s P. Piem. Když jsem byl v jeho osobní blízkosti, cítil jsem zvláštní vůni, která vycházela z jeho stigmat. Vzpomněl jsem si přítom na slova sv. Pavla: „My jsme totiž Bohu jako vonné kadidlo vydechující Krista“ (2 Kor 2, 15).

Když jsem byl v San Giovanni Rotondo po jeho smrti, znovu jsem to všechno prožíval v kryptě kostela u jeho hrobu. Odporučoval jsem jeho přimluvě celou Církev, mně svěřeně a vás všem. Dozvěděl jsem se od jednoho spolubratra P. Pia, že nyní, po jeho smrti, přichází tam ještě více kajícníků než za jeho života. To znamená, že nyní svou přimluvou v nebi může pracovat ještě více pro záchranu duší než za svého pozemského života.

Když jsem byl v cele, kde P. Pio žil a také zemřel, jeho spolubratr, který byl s ním při jeho posledních chvílích živo-

Svěcení „Domu úlevy pro trpící“ 2. srpna 1949

Statisíce dopisů

To je zvláštní kapitola života P. Pia. Snad žádný člověk na světě nedostával tolik dopisů. Posledních deset let jich chodilo denně okolo 600. Co tu dělat? Číst je? Neměl by čas na zpovídání, na nic. A tak zahrnoval do svých modliteb a do svých muk všechny prosby a výkřiky, kterými ho poštou bombardovala lidská bída... To bylo to nejdůležitější, co od něho lidé chtěli – ale číst všechny dopisy, na to se nedalo ani pomyslet. Listy četli jiní, skupina kapucínů v klášteře. Oni i odpovídali, většinou tištěným lístkem, který obsahoval výzvu P. Pia modlit se a žít silným křesťanským životem, ve kterém se člověk zřiká hříchu a přistupuje k svátostem, a také ujištění P. Pia o jeho vroucích modlitbách. O dopisech, kde šlo o důležité rady a řešení, se radívali s P. Piem a posílali pak krátké odpovědi. Mimořádně důležité dopisy přicházely do rukou přímo P. Piovi. To byl asi nejrozumnější způsob v dané situaci. Po nějaké době se dopisy pálily, jinak by pro ně museli postavit novou budovu – bylo to okolo 200 000 dopisů ročně! Zachovaly se jen dopisy, které přišly P. Piovi v posledním roce jeho života.

Z knihy Pater Pius, muž bolesti a lásky

ta, mi řekl: „Zde v cele byli tři lékaři. Když P. Pio vydechl naposledy, bylo pojednou cítit velmi intenzivní vůni, která za jeho života vycházela jen mírně z jeho stigmat. Když pak lékaři chtěli přikročit k masáži srdce, ustrmuli, neboť nebylo ani stopy po ráně v boku, ani po ostatních stigmatěch na rukou a nohou.“

To znamená, že ukončením života se ukončila zároveň funkce stigmat, z kterých krvácel 50 let, ukončila se funkce smírných obětí. Proto stigmata zmizela.

A kůže na jeho těle nebyla kůží 81letého starce, ale byla hebká jako kůže dítěte. Můžeme říci, že to byl symbol vstupu jeho duše do plnosti věčného mládí života v Bohu.

Ano, to je P. Pio, který jako pravý křesťan a kněz Kristův žil nikoliv pro sebe, ale pro jiné. Jako Pán Ježíš viděl celého člověka, nejen duši, ale i tělo, a proto nejen odpouštěl hříchy, ale také sytil hladové a uzdravoval nemocné, podobně to za svého života dělal P. Pio.

Proto dal postavit v blízkosti kostela komplex nemocničních budov s nápisem: Casa solievo della Sofferenza (Dům úlevy pro trpící). Také se postaral o to, aby tam bylo všechno to nejlepší, co existuje pro službu nemocným. Zařídil, aby do nemocnice bylo dodáváno v nejlepších kvalitách mléko, mléčné výrobky, maso, hospodářské plodiny atd. přímo z hospodářských podniků, které slouží výhradně této nemocnici.

Říkal, že v nemocných máme vidět samého Pána Ježíše a podle toho také jim sloužit. Nyní má komplex těchto nemocničních budov přes 800 lůžek a kapacita se rozšiřuje na 1 000 lůžek. Na střeše jedné budovy je přístavací plocha pro

helikoptéry k rychlému dopravení těch, kteří potřebují nejrychlejší pomoc.

Je tam 5 operačních sálů, velká kaple a divadelní sál, všechno s 500 sedadly a se simultánním vysíláním ve čtyřech jazycích. Byl jsem mile překvapen, když jsem četl na dětském oddělení nápis: „Oddělení Pražského Jezulátka“ a viděl známou roztomilou sošku.

Každý, kdo vstoupí do hlavní budovy této nemocnice, může si hned dát základní orientaci.

Zůstaň vždy věrný Bohu!... A nic nedbej na chabé posměšky! Věz, že svatí byli světu vždycky na posměch. Oni však šlapali po všech jeho zlých zásadách!

P. Pio

entaci. Je tam v přirozené velikosti sousoší, které představuje P. Pia, jak právě zpovídá kajícího. Je v tom velká připomínka: Nejprve duše a potom tělo. Zdraví duše podstatně napomáhá i ke zdraví těla. Terapie – ano. Ale především etikoterapie. Všechno v budově, od vstupu do haly až po nejposlednější místo, všechno je v nejjazznější čistotě a pořádku. Můžeme říci, že to všechno působí na každého jako hojivý balzám. A především jistota: Lékaři léčí, ale Bůh uzdravuje. Ovšem každý musí počítat i s tím, že jedenkrát bude u každého některá nemoc poslední. Ale za těchto okolností jsou zde velmi dobré podmínky, aby se s tím plně smířil a na všechno se klidně a dobře připravil. Pokud jde o úhradu za pobyt a léčení, hradí je nemocenská pokladna. Kdo nemá pojištění ani vlastní prostředky, má všechno zdarma.

P. Pio za svého života velice trpěl, a proto ve jménu Kristovy lásky měl tak silně vyvinutý smysl pro všechny trpící. Ano, byl to muž bolesti a lásky!

P. Pio se narodil 25. května r. 1887 v Pietrelcině jako syn chudých rolnických manželů, kteří se jmenovali Horác a Jozefa Forgione. Byl z pěti dětí. Na křtu svatém dostal jméno František. Jméno Pio dostal, když byl přijat jako člen řehole kapucínů. Téměř celý svůj život prožil v klášteře San Giovanni Rottondo, kde 20. září r. 1918 dostal stigmata.

Neustále a obětavě sloužil Bohu a lidem, zvláště u oltáře, ve zpovědnici a neustálou modlitbou, především sv. růžence. Úžasné věřil v sílu modlitby a také to velmi dobře vyzkoušel na sobě i jiných.

P. Pio zemřel 23. září 1968 v 81 letech svého věku. Pohřbu, který byl 26. září, se zúčastnilo asi 160 000 lidí. Mládež nesla v průvodě různé transparenty, např. „Pater Pio žije!“

Ano, P. Pio žije a pokračuje u Boha ve světle věčné slávy ve svém poslání. Za svého života se snažil pomoci každému, kdo se na něj obrátil. Nyní může pomáhat ještě více.

Jeden z návštěvníků se ho jednou otázel: „Co bude s námi, až vy zde nebudete?“ On odpověděl: „Budu se za vás v nebi modlit a vám pomáhat. Bude mi to možné ještě více než teď, dokud jsem na světě.“

Vzývejme jej proto s důvěrou, a bude v nás nová duchovní a síla. Modleme se s ním: „Pane, svou minulost svěřuji tvému milosrdenství, svou přítomnost tvé lásce a svou budoucnost tvé prozřetelnosti!“

František
kardinál Tomášek

Jedinečná fotografie, pořizená 19. srpna 1919 spolužákem P. Pia z let studií, otcem Placidem ze San Marco in Lanis

Umět se dobře modlit a mít z toho radost, to je Boží dar, a stále je třeba o něj prosit. Ze své strany však se máme snažit modlit pokorně a pokojně, a tak čekat Boží rosu jako dar.

* * *

Přivíňme se k Srdci Bolestné Matky! A když vidíme, kolik trpí, nezapomeňme, jak cenná je naše duše!

* * *

Ani tisíc roků slávy na zemi se nevyrovná jedině hodince v sladkém rozhovoru se Spasitelem ve Svátosti oltářní.

* * *

Z myšlenek P. Pia

Světlo z Damašku

Stalo se to v Lybijské poušti. Uprostřed skupiny odpočívajících Spahitů seděl dvacetiletý Jacques u bedny granátů, vyjímal jeden po druhém, aby je zneškodnil. „Při práci jsem se bavil se svými kamarády“ vyprávěl později. „Jeden z nich, aniž jsem si toho všiml, vzal jeden granát a nešťastně jej odjistil. Podal mi jej celý vyděšený. Ihned jsem pochopil, co se stalo, ale dříve, než jsem mohl něco udělat, propadl jsem se do tmy. Zdálo se mi, že jsem mrtvý.“

Po prvním ošetření byl Jacques Lebreton dopraven do nemocnice v Damašku. Dva tři týdny zůstal jako na dně propasti. Tušil, že jeho zrak je vážně poškozen, ale doufal, že po půl roce nebo nejpozději do roka opět uvidí světlo. Čas všechno zahojí. Mimo to nevěděl, co se skrývá pod hromadou obvazů, kterými byl omotán jeho trup. „Cítil jsem stále ruce, které drží granát.“ Byl to známý pocit těch, jimž byl ampu-

ován nějaký úd. „Když jsem poznal pravdu, bránil jsem se. Jednou jsem viděl v Lybii, jak granát zabil 21 mých kamarádů. Říkal jsem si: Smrt uprostřed boje, to nic není, člověk ani nevidí, jak přichází. Čeho jsem se nejvíce bál, bylo zmrazení, ztráta ruky nebo nohy. Zdálo se mi, že bych to nesl... A nyní tu ležím slepý bez obou paží: čtyřnásobné zmrazení v 21 letech. Jak mohl Bůh dopustit takovou zkoušku?“

Řádová sestra Marie z misi-onářek sv. Františka, která poznala Jacqua již dříve, dověděla se o jeho neštěstí. Začala jej pravidelně navštěvovat. Vyprávěla mu o Jobovi, který neproklínal Boha. Citovala mu slova z evangelia: *Jestliže zmo nepadne do země a nezemře, nepřinese žádné plody*. Nemocný cítil, jak mu její slova pronikají do duše. Již před mnoha lety ztratil svou katolickou víru. Nyní se začal opět modlit, přijal svátost smíření. Záhy začal dvakrát týdně přijímat svátostného Ježíše. Pak dokonce každý den. Objevil lásku, která Ježíše, »Muže bolesti«, dohnala k tomu, že za nás zemřel na kříži. Pociťil tajemnou sílu, která jej přitahovala stále blíže ke Kristu. Díky síle své znovuobjevené víry odhalil ve svém utrpení skrytou výkupnou moc. Tak nabídl, opřen

o Boží sílu, nikoliv svoji slabost, své oči a své ruce Bohu za obět. Rozhodl se, že svou zkoušku nebude už »trpět«, ale »přijímat«. »Přijetí znamenalo vítězství. Dříve, než došlo ke zranění, znal jsem sice smích, ale neznal jsem radost. Ano. Já jsem na svém nemocničním lůžku plakal radostí. Řekl jsem nemocniční sestře: „Já jsem na té výměně neztratil, ale získal. Je to podivuhodné, vstoupil jsem do Damašku stejnou branou jako kdysi osleplý apoštol Pavel, který zde znovu získal zrak. Já jsem zde našel o mnoho cennější světlo, které jsem před tím ztratil.“ Od té doby každého 5. listopadu otevírá se svými přáteli láhev šampaňského: „Je to výroční den, kdy jsem oslepl. Jediné neštěstí, které nás může potkat, je být amputován od Boha.“

-sks-

Dr. Oto Mádr osmdesátníkem

Mrst rychlých, neúplných vzpomínek k 80. narozeninám prel. Dr. Oty Mádra...

Arcibiskupské gymnázium v Praze-Bubenci, řízené Tovařystvem, vychovalo mnoho vynikajících kněží i laiků. Aby se nezapomnělo: připomínám z těch společných zvláštností náš zájem o všeobecné působení esperanta, kterému vyučovala sl. Dandová, Studentské misijní sdružení (SMS) s jeho činností, také ediční, připomínám i naše tehdejší profesory, zvláště Vraštila, Závadského, Ovečku, Ráčka, z mladších Václava Feřta. Patří sem i protihitlerovská branná výchova, tzv. „sportovní“, naše seznámení se s Jónem Svenssonem, islandským konvertitou a známým spisovatelem knih pro mládež, s vynikajícím žurnalistou Dr. Alfrédem Fuchsem, sociologem Ghelfandem nebo mohutný sjezd katolíků Československé republiky v roce 1935 atd.

A pak naše poznamenání Nepomucenem – i když každý

v jiné době – a později také Křesťanskou akademií římskou.

Po válce potom společné setkávání u Otce Jana Evangelisty Urbana spolu se Sašou Heidlerem, Vilémem Vondrou, Aťou Mandlem, Josefem Zvěřinou – tomu i Tobě, Oto, byla velmi otevřená hradecká diecéze. A konečně i styky s arcibiskupem Beranem – u mne to byly spíš „poutní“ zájezdy s farníky k němu, ale vždycky byly povzbudivé pro všechny. Připomínám i vliv profesora Kolakoviče a jeho apoštolské Rodiny (kvůli němu pak i do mne v kriminále kopali), a tím též spojení s bratry Slováky, např. Silvo Krčmářem, Vlado Juklem a dalšími, které trvá vlastně dodnes, Knittlův časopis „Dopisy“ a hnutí kolem něho. Tvá neúnavná činnost teologická a vlastenecká ve vězení byla obdivuhodná – a samozřejmě také velmi ris-

kantní. Z této doby nemohu zapomenout našeho společného přítele, slovenského preláta Vilka Mitošinku, upřímného příznivce Čechů a profesora Laco Hanuse. Z dalších spoluvězňů bych rád vytrhl ze zapomenutí Benešova tajemníka Mojmíra Vaňka a skauta Toníka Suma, který byl sekretářem Jana Masaryka. Tak bych mohl jmenovat veliké množství dalších přátel zpoza těch „železných záclon“, zvláště biskupů a kněží z Čech, Moravy i Slovenska, ale i celou řadu věrných laiků, s nimiž jsme se oba setkali, kteří svou pevností dosvědčovali a hájili lidská i božská práva. A nemohu přejít ani ty věmé z královéhradecké diecéze, aspoň ty nejznámější z nich: dr. Doskočila, Františka Pospíšila, opata Tajovského, Kuchtu, Čiháka, Štěpánka, Dostála, dr. Hájka, dr. Procházku, Karla Komárka, bylo by jich tolik! Neporovnatelný vý-

znam mělo i Tvé sbírání, vydávání a rozšiřování Informací o Církvi a jiných samizdatů. Pán Bůh Ti všechno odplat! Tvá neúnavná činnost byla a je velkým přínosem pro mnohé. Včera např. mne telefonicky žádal litoměřický kancléř Helikar, když mi připomínal svá vězeňská leopoldovská pojednání o kněžských ordinacích, abych Ti vyřídil od něho blahopřání.

V době „Pražského jara“ 1968 jsme oba společně, také s Vladimírem Rudolfem, Jiřím a Danou Němcovými a dalšími, a hlavně kardinálem Tomáškem spoluzakládali Dilo koncilové obnovy (DKO) s tolika přidruženými aktivitami – a oba jsme byli za to také v době „normalizace“ příslušně postihováni. V té době jsem Tě také mohl informovat o svém setkání s Dílem Mariiným v Loppianu u Florencie, kde jsem asi byl jako jeden z prvních od nás, a o prvním, resp. druhém Sympoziu evropských biskupů ve švýcarském Churu.

□ **Mnichovský kardinál Wetter vyzval k boji proti násilí a pornografii.** Zákaz zbraní a volání po přísnějších trestech zůstane nevěrohodné, pokud nejsme ochotni „změnit něco na celkovém klimatu“. Je třeba začít s tím, že se vyřadí časopisy, filmy a televizní programy, které jsou poznamenány neúctou k životu, šlapou po lidské důstojnosti a stávají se „instrumentáři sexuálního zneužití“. Kardinál Wetter vyzval k tomu, aby se zahájila diskuze na téma církvi prosazované sexuální morálky, která se opírá o lidskou důstojnost. Řekl doslova: „Naše společnost potřebuje obnovit pojem čistoty, který ovšem nevychází z pouhých zákazů, ale z hlubokého pohledu do našeho lidství.“ Wetter současně zdůraznil, že očekává více ve-

řejného uznání pro náboženské, sociální a kulturní služby církve. Ony tvoří „duchovní podíl na lidsky důstojné úrovni všeobecného mravního povědomí“. „My křesťané se nenecháme zatlačit do sakristie a tím do společenského ofsajdu.“

□ **Tři děti ve věku od 14 do 15 let vnikly do venkovského kostela v Saint-Quentin-La Poterie** v jihofrancouzském departementu Gard. Děti pourážely hlavy figurkám v betlémě, svrhly s podstavců 7 dvoumetrových soch, strhly ze stěny krucifix a rozbily korpus. Zpusťošily i sakristii. Ušetřen zůstal jen jeden mariánský obraz a socha Jany z Arcu. Děti byly zadrženy, ale nebyly schopné uvést žádný důvod svého jednání.

-zt-

Poselství Jana Pavla II. kongresu učitelů italských škol 2. stupně

19. února byl v Říme otevřen 19. kongres Unie katolických učitelů škol 2. stupně (UCIIM). Tématem kongresu je: *Jaký kulturní a výchovný program na prahu 3. tisíciletí?*

Jan Pavel II. ve svém pozdravu píše, že v této fázi velkých změn ve školství je úkolem Unie, aby věrna svému původnímu poslání s důsledností a kompetencí ovlivňovala rozličné reformní projekty.

Zdůraznil, že osoba žáka se musí stát středem veškerého didaktického úsilí. „Je nutno důvěřovat mladým lidem. Je třeba s nimi vést dialog jejich řečí, dialog otevřený a přímý, opený o skutečnost života. Je třeba jim otevřít „staveniště“

dějin a angažovat je pro kulturní projekty prosycené moudrostí Evangelia“.

Konečně apeloval papež na Unii, aby zůstala věrna své identitě a svému prorockému poslání podporovat vyučující, aby byli profesionálně připraveni a zformováni jasnou a pevnou spiritualitou a byli pro všechny, s nimiž se setkávají ve škole, ať jsou to žáci, kolegové nebo rodiče, výmluvnými svědky lásky Ježíše – Učitele. Takovým způsobem mohou uskutečňovat účinnou křesťanskou přítomnost v prostředí, kde se formuje kultura a utváří veřejné mínění.

VIS

I v dalších letech jsme se spolu občas setkávali, třebaže jsme byli oba hlídáni. Různé věci jsme spolu konzultovali, a tak jsem se u Tebe někdy zastavil ve Tvém „vzorně střeženém“ pražském bytě. Ty jsi mne povzbudil i u příležitosti mého důležitého prohlášení před naplněnou svatovítskou katedrálou při svěcení biskupů Lebedy a Lišky, že uznáváme – nejen laici a kněží, ale i biskupové – za mluvčího Církve u nás ne „Pacem in terris“, ale jedině kardinála Tomáška, což tehdy naše „pány“ velmi popudilo. „Paní strana a vláda“ mne za to – ale myslím, že ani Tebe – nepustila na kanonizaci naší Anežky do Říma, a to tam už tenkrát mohl jet kdekdo...

To další z Tvého života už mnozí přítomní či čtenáři těchto řádků prožili s Tebou. Něco uvedl i otec kardinál, dr. Halík a další předřečníci. Mně šlo o pár detailů, které by dnes asi byly bez tohoto mého svědectví opomenuty.

Mons. Karel Otčenášek

Zprávy z královéhradecké diecéze

□ Setkání čestného výboru pro papežskou bohoslužbu v Hradci Králové

Biskup Karel Otčenášek ustanovil pro papežskou návštěvu v Hradci Králové čestný výbor. Jeho členy jmenoval významné politiky, kteří mají určitý vztah k východočeskému regionu. První setkání čestného výboru se uskutečnilo v pátek 14. 2. 1997 v budově biskupství.

Biskup Karel přítomným vysvětlil smysl tohoto grémia, seznámil je s připravovanou organizací návštěvy Svatého otce, vyslechl jejich podněty a poděkoval jim, že jmenování u příležitosti tak významné události pro královéhradeckou diecézi přijali. Setkání se účastnil spolu se zástupci města a okresu i dr. Petr Pithart, předseda Senátu.

□ Den naděje

V sobotu 15. 2. 1997 pozval královéhradecký sídelní biskup

Karel Otčenášek zástupce farností diecéze do katedrály Svatého Ducha, kde sloužil spolu s přítomnými kněžími pro ty, kteří pozvání přijali, mši svatou. Po jejím ukončení se asi tři sta účastníků odebralo do sálu Pastoračního střediska, kde si vyslechl přednášku o modlitbě a postu.

Při občerstvení, připraveném spolupracovníky Pastoračního centra, měli všichni možnost vzájemně se poznat, pohovořit si o zkušenostech žitého křesťanství, povzbudit se k věrnosti svědectví o Kristově pravdě v dnešním světě. V přílehlém kostele Panny Marie bylo setkání bohoslužbou slova a eucharistickým požehnáním v odpoledních hodinách zakončeno.

□ Kněžský den v Hradci Králové

K přípravě diecéze na návštěvu Svatého otce v České republice a na svatovojtěšské milénium se shromáždilo na sto

kněží v budově bývalého semináře v Hradci Králové.

Dr. Karel Vrána, docent Katolické teologické fakulty UK v Praze, pojal své zamyšlení nad významem papežství v dějinách jako meditaci nad tajemstvím služby římského biskupa – nejvyšší viditelné hlavy církve. K tomuto zamyšlení si vybral tři důležitá místa z Pisma svatého o Petrově primátu. Erudivovaně potom odpovídal na otázky kněží.

V druhé části promluvil dr. Jan Royt, docent Filozofické fakulty UK v Praze o životě a významu sv. Vojtěcha. Svou přednášku vhodně doplnil diapozitivy, kterými přítomným ještě víc přiblížil úctu tohoto světce v našem národě, vyjádřenou umělci na známých i méně známých místech naší vlasti.

Biskup Karel na závěr své kněze povzbudil k větší pozornosti, událostem, na které se tento rok diecéze společně těší a připravuje čtyřicetidenní postní duchovní obnovou.

-hd-

Sestry boromejky nabízejí pro děvčata tyto termíny exercicií:

VE ZNOJMĚ – HRADIŠTI:

12. 5. – 16. 5. (18 – 25 let)
7. 7. – 11. 7. (15 – 17 let)
14. 7. – 18. 7. (15 – 17 let)
21. 7. – 25. 7. (15 – 17 let)
28. 7. – 1. 8. (18 – 25 let)
8. 9. – 12. 9. (18 – 25 let)

V MĚSTĚ ALBRECHTICÍCH:

11. 8. – 15. 8. (15 – 17 let)
18. 8. – 22. 8. (18 – 25 let)

V MORAVSKÝCH BUDĚJOVICÍCH:

19. 5. – 23. 5. (18 – 25 let)
15. 9. – 19. 9. (18 – 25 let)

Kontaktní adresa: S. M. Radomila Sekundová SCB, S. M. Alena Bártova SCB, 118 00 Praha 1 – Malá Strana, Šporkova 12 tel.: 02/53 99 16

JAN PAVEL II. – DAR A TAJEMSTVÍ

„Povolání ke kněžství je dar a tajemství zároveň...“ píše ve své knize papež Jan Pavel II. Tato nevědění a poutavá kniha je zajímavým ohlédnutím za jeho 50-ti lety kněžství, ale sahá také až k různým epizodám z dětství, práce a studia v semináři. Podstatnou částí publikace je však papežův hluboký pohled na povolání ke kněžství, na jeho duchovní rozměr. Publikace je určena všem, mladým, laikům a v neposlední řadě kněžím... Ve světě se tato poslední papežova kniha setkala s velkým ohlasem.

Knihu Dar a tajemství vydává pražské nakladatelství Nové město a na knižních pultech ji očekáváme koncem března. Pro knihu napsal svoji předmluvu otec kardinál Vlk.

Publikace má pevnou vazbu s přebalem a obsahuje 17 ilustrací s místy papežova dětství. Předběžná cena je 115 Kč.

Vaše objednávky posílejte na adresu nakladatelství Nové město, Londýnská 44, 120 00 Praha 2 (tel./fax 02/259 126).

Pro zasmání

Za plotem štěká veliký pes. „Nemůžeme chodit tak blízko, ten pes je zlý“, varuje dědeček vnuka. Ale vnouček utěšuje dědečka: „Neboj se, dědo, já jsem u tebe!“

* * *

Učitel se ptá žáka: „Když se postavím na hlavu, hrne se mi do hlavy krev. Proč se mi nehne do nohou, když stojím normálně?“

„Protože nohy nemáte duté.“

* * *

Sokrates slyšel o tom, že mají být opět zvýšeny daně. Poznamenal:

„Kdyby vládní úředníci lépe pozorovali život, všimli by si, že pastýři sice stříhají ovce, ale nikdy je za živa neodírají z kůže.“

SVATOVOJTĚŠSKÁ NOVÉNA V LIBICI NAD CIDLINDOU

V rámci oslav svatovojtěšského milénia a závěru desetiletí duchovní obnovy národa začíná v březnu nověna měsíčních poutí v rodišti sv. Vojtěcha, v **Libici nad Cidlindou** u Poděbrad.

Když na počátku roku **otec kardinál Miloslav Vlk** v Praze-Břevnově slavnostně zahajoval oslavy milénia, připomněl své pastýřské poslání pro celou naši vlast jako šedesátý nástupce velkého světce, mučedníka a našeho národního patrona, sv. Vojtěcha.

Otec kardinál také jako první z našich otců biskupů připutuje v **sobotu 15. března 1997** do Libice, aby slavnostně zahájil svatovojtěšskou nověnu. Věřící i hledající z farních obcí Čech, Moravy a Slezska zde budou mít příležitost po devět měsíců, od března do listopadu, vytvářet široké křesťanské a ekumenické společenství modlitby na místě úzce spojeném s životem sv. Vojtěcha.

PROGRAM SLAVNOSTNÍHO ZAHÁJENÍ SVATOVOJTĚŠSKÉ NOVÉNY V LIBICI 15. 3. 1997

9.30 hod. – přípravná modlitba v kostele sv. Vojtěcha v Libici

10.00 hod. – přivítání otce kardinála Miloslava Vlka, primase českého, a slavnostní bohoslužba.

Po mši sv. proběhne beseda s otcem kardinálem a modlitební průvod na Hradisko v Libici s krátkým historickým výkladem a společnou modlitbou.

12.30 hod. – pravděpodobné zakončení dopoledního programu

Na odpoledne připravilo diecézní pastorační středisko v Hradci Králové ve 14.30 hod. přednášku o významu desetiletí a zakončení poutí v katedrále sv. Ducha v 16.00 hod. Po příjezdu do Hradce Králové bude v pastoračním středisku pro poutníky připraveno občerstvení před zahájením odpoledního programu.

Po slavnostním zahájení otcem kardinálem budou pokračovat měsíční pouti v Libici pod vedením našich biskupů se stejným programem o těchto sobotách: 19. 4., 24. 5., 21. 6., 19. 7., 23. 8., 20. 9., 18. 10. a zakončení novény 22. 11. 1997.

Budeme vděční, když nám hromadné skupiny, farní společenství a cestovní kanceláře předem ohlásí přibližný počet poutníků na adresu:

Diecézní pastorační středisko, Velké nám. 32, 500 01 Hradec Králové, tel. na sekretariát: 049/50 63 210, fax: 049/250 40

*P. Pavel Dokládal,
ředitel Pastoračního střediska*

Kolegium katolických lékařů v Brně pořádá v pátek **14. 3. 1997 přednášku**

LIDSKÁ SEXUALITA – PRAVDA A VÝZNAM.

Přednáška se koná v Centru dětských odborných služeb v Brně, Žerotínovo nám. 4-6 a začíná v **17.00 hodin.**

Katedrální vzdělávací středisko liturgické hudby a zpěvu nabízí možnost účastnit se mimořádně konzultace kurzu pro varhaníky a sbormistry, která se koná

V SOBOTU 15. 3. 1997 V 10.00 HOD. ve velkém sále kurie Arcibiskupství olomouckého v Olomouci, Biskupské nám. 2.

Předpokládáný závěr ve 13.00 hod.

HOSTEM TOHOTO SETKÁNÍ BUDE HUDEBNÍ SKLADATEL A PEDAGOG PETR EBEN.

Na programu bude jeho ordinárium, další duchovní skladby a improvizace. Kromě účastníků pravidelného kurzu se mohou zúčastnit všichni ostatní varhaníci a sbormistři.

Vzhledem k omezené kapacitě sálu je nutno se co nejdříve telefonicky přihlásit – nejpozději do – 10. 3. 1997 – na telefonním čísle 068/55 00 211, a žádat paní Zdislavu Vyzvilovou, vedoucí centra pro školství při Arcibiskupství olomouckém.

S sebou vezměte part Ebenova ordinária (Kancionál), příp. autorovy skladby, které s ním chcete konzultovat (v závěru programu).

Mons. Josef Hrdlička, světitel biskup

Myšlenky k rozjímání

Neděle 9. 3. – 4. postní – Jan 3,16

Řekne-li se v Janově evangeliu „svět“, pak je tím míněno především to v lidstvu, co je odcizeno Bohu. S lidmi, postoji, následky chování, které jsou Bohu odcizeny, máme ovšem bohaté zkušenosti. Bude tedy dost snadné si představit, co všechno hrozného a nemožného (co tak těžce snášíme) si v tomto světě Bůh zamiloval a dal za to (za ně!) svého Syna. Měli bychom skončit v úžasu nad bezmezností Boží lásky.

Pondělí 10. 3. – Jan 4,46–53

Uvěřit každému slovu, které nám Ježíš řekl či řekne, není snadné. Kupodivu je pro člověka mnohdy snadnější podniknout nejroztodivnější a namáhavé věci na vlastní pěst. Ale tam, kde prostému a jasnému Ježíšovu slovu člověk uvěří, otevírá se pomoc i pro víru jiných. Abychom Ježíšovu

šlovu mohli uvěřit, musíme se s ním setkat v Písmu, v církvi, v modlitbě.

Úterý 11. 3. – Jan 5,1–16

Nemoc trvající 38 let, to by bylo i dnes pro nás moc dlouho na to, abychom čekali ještě nějakou změnu. Stav beznadějný. Na nejvyšším bychom asi tomu člověku říkali, jak má pěkně a trpělivě jako křesťan trpět. To ovšem Ježíš nikdy nedělal, soudíme podle evangelií. Situaci člověka, který mu dal víru, měnil okamžitě. Co tedy zvítězí v našem nitru: beznaděj, rezignace, nebo víra?

Středa 12. 3. – Jan 5,30

Čím víc toho chcete pro lidi, pro církev, pro Boha udělat, tím větší je nebezpečí, že to budete dělat sami podle sebe. Ale Ježíš nemůže sám od sebe dělat nic, ani to nejnужnější. My, bohužel, ano. Hledat vždy vůli Otce, toužit po jejím naplnění víc, než po čem jiném, to je úkol nesnadný.

Čtvrtek 13. 3. – Jan 5,41–44

Pohled do našeho okolí nás zpravidla ubezpečuje v tom, že jsme nadprůměrní – věříme, modlíme se. Kdyby druzí byli alespoň jako my! Ale konfrontace s Božím slovem nám říká něco jiného. Usvědčuje nás z toho, jak propadáme světu, jak skutečně věříme kdekomu víc, než tomu, který přišel v Otcově jménu. Komu tedy věnujeme nejen víc pozornosti, ale i víc důvěry, než Ježíši...?

Pátek 14. 3. – Jan 7,30

Je to útěsné nebo deprimující, vidět, že Ježíšova smrt není mimo Boží vědomí, mimo Boží plán? Pokud „nepřišla jeho hodina“, nemohlo se mu nic stát. Boží plán záchrany nemůže být zničen ani lidskou zlobou. Obviňovat Boha z utrpení, které mne potkává, to je velice pošestilé. Vidět, že ani mými nezdravými utrpením, ztrátami není zrušen Boží dobrý plán se mnou, není laciná útěcha, začíná tam spíš rozumějící víra.

Sobota 15. 3. – Jan 7,40–46

Tato situace trvá svým způsobem do dneška. I dnes si lidé myslí o Ježíši to i ono. Ale jeho slovo je i dnes jedinečné – kdyby mluvil sám ze sebe někdo jako on, bylo by to trapné a hloupé. Kterému Ježíšovu slovu jsem já osobně uvěřil tak, že na tom stojí základ mé víry, že skrze toto slovo jsem přijal Ježíše za svého Spasitele? Je to můj osobní poklad.

Neděle 9. března 4. neděle postní	- 1. et.: 2 Kr 19,14–16.19–23 Ž: 137 (138),1–2.3.4–5.6 2. et.: Ef 2,4–10 Ev.: Jan 3,14–21	
Pondělí 10. března féerie	- 1. et.: Iz 65,17–21 Ž: 29,2+4.5–6.11–12a+13b Ev.: Jan 4,43–54	odp.: 2a
Úterý 11. března féerie	- 1. et.: Ez 47,1–9.12 Ž: 45,2–3.5–6.8–9 Ev.: Jan 5,1–3a.5–16	odp.: 8
Středa 12. března féerie	- 1. et.: Iz 49,8–15 Ž: 144,8–9.13cd–14.17–18 Ev.: Jan 5,17–30	odp.: 8a
Čtvrtek 13. března féerie	- 1. et.: Ex 32,7–14 Ž: 105,19–20.21–22.23 Ev.: Jan 5,31–47	odp.: 4a
Pátek 14. března féerie	- 1. et.: M dr 2,1a.12–22 Ž: 33,17–18.19–20.21+23 Ev.: Jan 7,1–2.10.25–30	odp.: 19a
Sobota 15. března féerie	- 1. et.: Jer 11,18–20 Ž: 7,2–3.9bc–10.11–12 Ev.: Jan 7,40–53	odp.: 2a

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	9. 3.	10. 3.	11. 3.	12. 3.	13. 3.	14. 3.	15. 3.
Antifona	270	270	270	270	270	270	270
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	270	271	272	271	272	271	272
Antifony	363	1151	1167	1183	1198	1214	1229
Žalmy	1137	1152	1167	1183	1199	1214	1229
Kr. čtení a zpěv	363	367	370	373	377	380	384
Antifona k Zach. kantiku	363	367	371	374	377	381	384
Prosby	364	367	371	374	377	381	384
Záv. modlitba	364	368	371	374	378	381	385
Modlitba během dne:							
Hymnus	273	273	273	273	273	273	273
Antifony	273	273	273	273	273	273	273
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	364	368	371	375	378	381	385
Záv. modlitba	364	368	371	374	378	381	385
Nešpory: SO							
Hymnus	268	268	269	268	269	268	268
Antifony	361	365	1161	1177	1193	1208	1224
Žalmy	1133	1146	1161	1177	1193	1209	1224
Kr. čtení a zpěv	361	366	369	372	376	379	382
Ant. ke kant. P. M.	362	366	369	372	376	379	383
Prosby	362	366	370	372	376	379	383
Záv. modlitba	364	364	368	371	374	378	381
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

